

A ג'ד
Intro

Today we will Be"H learn ה'דף ה' of מציעא בבא.
Some of the topics we will learn about include:

מודה במקצת
Someone who admits to part of a claim must swear that he does not owe the remainder of the claim.

The Gemara discusses several aspects of this Halachah, including

הילך
One who admits to part of a claim, but asserts that the money is still intact and available for immediate collection;

And there's a מחלוקת whether

הילך חייב
He is required to swear, because he is considered a מודה במקצת;

OR
הילך פטור

He is not required to swear, because the claim consists only of the portion that he denies, and so he is a כופר הכל.

B קרקעות
One does not swear if the claim pertains to land;

ארבעה שומרים
מאמרי בר חמא maintains that a custodian must only swear to support his claim that the animal he was guarding was lost or damaged due to circumstances for which he is not liable, IF he is also a מודה במקצת, having partially admitted to the claim;

מודה ממין הטענה
It is a מחלוקת whether one only swears if he admits to a portion of the claim, and not to owing a completely different item.

The Gemara references several other oaths, including:
שבועת היסת
The כופר הכל רבנן required, one who categorically denies a claim, to swear as well; and

שבועה שאינה ברשותו
A guardian who refuses to swear that he was not negligent, and chooses to pay instead, must still swear that the item is not currently in his possession.

חשיד אממונא
חשיד אשבועתא
The Gemara discusses whether one who is suspected of stealing is also suspected of swearing falsely.

A

מודה במקצת
Several aspects of this Halachah, including...

הילך
מחלוקת

הילך פטור **הילך חייב**
NOT required to swear *Required to swear*

B

קרקעות

ארבעה שומרים

מודה ממין הטענה
מחלוקת

Several other oaths...

שבועה שאינה ברשותו **שבועת היסת**

חשיד אממונא
חשיד אשבועתא

1 So let's review...

The Gemara in the previous Daf discussed

מנה לי בידך
והלה אומר אין לך בידי אלא חמשים זוז
והילך

One who admits to part of a claim, but asserts that the money is still intact and available for immediate collection;

And cited a מחלוקת whether
הילך חייב

He is required to swear, because he is considered a מודה
במקצת;

OR

הילך פטור

He is not required to swear, because the claim consists
only of the portion that he denies, and so he is a כופר הכל.

The Gemara now asks

למ"ד הילך פטור

According to the opinion that he is exempt,

אמאי איצטריך קרא
למעוטי קרקע משבועה
הא כל קרקע הילך הוא

Why is it necessary for a כלל ופרט וכלל to teach us that בית
דין does not administer oaths for claims regarding land?

Every such case involves הילך, because the land is already
in his possession!

1

In the previous Daf...

מנה לי בידך
והלה אומר

אין לך בידי אלא חמשים זוז
והילך

One who admits to PART of a claim,
asserting that the money is still intact
and available for immediate collection;

מחלוקת

הילך פטור

NOT required to swear

*The claim consists only
of the portion he denies*

כופר בכל

הילך חייב

Required to swear

מודה במקצת

?

למ"ד הילך פטור

אמאי איצטריך קרא
למעוטי קרקע משבועה
הא כל קרקע הילך הוא?

Why is it necessary for a כלל ופרט וכלל to teach
that בית דין does not administer oaths
for claims regarding LAND?

Every such case involves הילך!

The land is already in his possession

2 The Gemara suggests two scenarios:

1.

דחפר בה בורות שיחין ומערות

He damaged the land. Therefore, although the claim originally pertained to land, he is now admitting liability for monetary compensation, and it is NOT a case of הילך.

2.

דטענו כלים וקרקעות

והודה בכלים וכפר בקרקעות

The claim was for both land and utensils, and he only admitted to utensils. Therefore, the oath indeed pertains to land, but it is NOT a case of הילך, since he is only returning utensils, which are not automatically in their owner's possession.

=====

2

The Gemara suggests two scenarios:

2

**דטענו כלים וקרקעות
והודה בכלים
וכפר בקרקעות**

He ONLY admitted
to utensils

*The oath indeed
pertains to land, but...*

It's NOT a case
of הילך

*He's only returning utensils,
which are not automatically
in their owner's possession*

1

**דחפר בה
בורות שיחין
ומערות**

He damaged
the land

*although the claim
pertained to land*

It's NOT a case
of הילך

*He's now admitting liability
for monetary compensation*

3 The Gemara tries to resolve this מחלוקת from the following שבועת השומרים regarding ברייתא
 A שומר must swear to support his claim that the animal he was guarding was lost or damaged due to circumstances for which he is not liable.
 However, רמי בר חמא maintains ארבעה שומרין צריכין כפירה במקצת והודאה במקצת They are only required to swear if they are also a מודה במקצת, having admitted to part of the claim.
 This is possible only if אמר ליה ג' פרות מסרתי לך The שומר claims he gave him three cows, and the שומר admitted to having one animal, denied the second, and claimed an exemption regarding the third.

If so, the Gemara points out לאו דא"ל הילך The cow is a דיון פקדון and is automatically in the owner's possession, constituting a case of הילך, and yet this is considered a במקצת מודה?

3 The Gemara tries to resolve this מחלוקת from the following ברייתא

שבועת השומרים

רמי בר חמא

ארבעה שומרין צריכין כפירה במקצת והודאה במקצת

They are ONLY required to swear if they are also a מודה במקצת

This is possible only if...
אמר ליה ג' פרות מסרתי לך

The מפקיד claims...	The שומר admitted...
Gave him THREE cows	Having ONE animal
	Denied the SECOND
	Claimed exemption regarding the THIRD

אאו דא"ל הילך?

Yet this is considered a במקצת מודה?

4 The Gemara answers דטען מתו כולהו בפשיעה The מפקיד claimed that all three animals died due to the שומר's negligence, and the שומר responded חדא לא היו דברים מעולם וחדא מתה באונס וחדא מתה בפשיעה דבעינא שלומי לך He denied one completely, admitted that one died due to negligence, for which he's liable, and claimed the third died due to unavoidable circumstances, for which he's exempt. Therefore, לאו הילך הוא Because, he merely admitted to owing money; =====

4 דטען מתו כולהו בפשיעה

The מפקיד claimed...	The שומר responded...
ALL three animals died due to the שומר's negligence	חדא לא היו דברים מעולם
	וחדא מתה באונס
	וחדא מתה בפשיעה דבעינא שלומי לך

לאו הילך הוא
 He merely admitted to owing MONEY

5 The Gemara now returns to explain the Mishnah on ב דף':
 שנים אוחזין בטלית
 זה ישבע שאין לו בה פחות מחציה
 וזה ישבע שאין לו בה פחות מחציה
 ויחלוקו
 Each one must swear that he owns at least half of the garment, and they then divide it.

The Gemara elaborates on the wording of this oath:
 Although they are each claiming that the טלית is completely theirs, they do not swear שבועה שכולה שלי
 I own the entire טלית, because מי יבנין ליה כולה
 Neither claimant will receive the whole טלית, and as Rashi explains
 הר"י לעז לב"ד
 People will question that the ruling of בית דין does not conform to the oath they administered.

Furthermore, they do not swear שבועה שחציה שלי
 I own half the טלית, because מרע ליה לדיבוריה
 That would constitute an admission that he does not own the entire טלית, contradicting his original claim.

5 Mishnah on ב דף':

שנים אוחזין בטלית

זה ישבע שאין לו בה פחות מחציה
 וזה ישבע שאין לו בה פחות מחציה
 ויחלוקו

They do NOT swear שבועה שכולה שלי
 מי יבנין ליה כולה

They do NOT swear שבועה שחציה שלי
 מרע ליה לדיבוריה

הרי לעז לב"ד
 The ruling of בית דין does not conform to the oath they administered

6 Therefore, he swears שאין לו בה פחות מחציה
 Which the Gemara explains as דאמר כולה שלי
 ולדבריכם שבועה שיש לי בה
 ואין לי בה פחות מחציה
 He affirms that he is claiming the entire טלית. However, due to the opposing claim, he swears that he has an interest in the טלית of at least half of it.

6

Therefore, he swears
שאין לו בה פחות מחציה

דאמר כולה שלי
 ולדבריכם שבועה שיש לי בה
 ואין לי בה פחות מחציה

7 The Gemara asks
מאחר שזה תפוס ועומד
וזה תפוס ועומד
שבועה זו למה
Since both are holding the טלית, they are both presumed
owners, and should divide it without swearing?

The Gemara explains

תקנת חכמים היא
שלא יהא כל אחד ואחד
הולך ותוקף בטליתו של חברו
ואומר שלי הוא

The Gemara required this oath to prevent people from
capriciously claiming other people's belongings.

=====

7

**מאחר שזה תפוס ועומד
וזה תפוס ועומד
שבועה זו למה?**

*They are BOTH presumed owners,
and should divide it without swearing?*

**תקנת חכמים היא
שלא יהא כל אחד ואחד
הולך ותוקף בטליתו של חברו
ואומר שלי הוא**

8 The Gemara questions the oath's validity:
מיגו דחשיד אממונא
חשיד נמי אשבועתא
If we suspect him of stealing, we should suspect that he
would also swear falsely?

Therefore, we can infer from our Mishnah

לא אמרינן
מיגו דחשיד אממונא
חשיד אשבועתא

Even one who is guilty of financial crimes would not
swear falsely.

As Rashi explains;

דחמיר הוא לאינשי איסור שבועה מאיסור גזילה
People consider swearing falsely a more severe sin.
And as Tosfos adds from the Gemara elsewhere;

שכל העולם כולו נודעו בשעה שאמר הקב"ה בסיני
לא תשא את שם ה' אלהיך לשוא

The world shuddered when Hashem declared the לאו of
swearing falsely.

8

**מיגו דחשיד אממונא
חשיד נמי אשבועתא?**

Therefore, we can infer from our Mishnah

**לא אמרינן
מיגו דחשיד אממונא
חשיד אשבועתא**

*Even one guilty of financial crimes
would NOT swear falsely*

תוס'

שכל העולם כולו נודעו
בשעה שאמר הקב"ה בסיני
לא תשא את שם ה' אלהיך
לשוא

רש"י

דחמיר הוא לאינשי
איסור שבועה
מאיסור גזילה

9 The Gemara first cites three examples of oaths in order to prove this principle but rejects them:

1.
 מודה מקצת הטענה ישבע
 One swears if he admits to part of a claim. Clearly, we suspect he is stealing, and yet we administer an oath?

The Gemara rejects this proof
 התם אשתמוטי קא משתמיט ליה
 It is possible he does not intend to steal, but merely to defer payment.

9 The Gemara first cites three examples but rejects them:

1

מודה מקצת הטענה
 ישבע

We suspect he is stealing,
 yet we administer an oath?

התם אשתמוטי קא משתמיט ליה

He does not intend to steal,
 merely to defer payment

10 2.
 ארבעה שומרין
 צריכין כפירה במקצת והודאה במקצת
 אמר רמי בר חמא asserts that a guardian swears only if he also admits to part of the claim. Clearly, we suspect he is stealing, yet we administer an oath?

Here, too, the Gemara answers
 אשתמוטי קא משתמיט
 He merely seeks to buy some time, hoping to track down the thief or locate the missing item.
 Although רב חסדא said
 הכופר בפקדון פסול לעדות
 One who denies that he received an item for safekeeping is invalidated as a witness?

The Gemara answers
 כגון דאתו סהדי ואסהידו ביה
 דההיא שעתא איתיה לפקדון בביתיה והוה ידע
 או דהוה נקיט ליה בידיה
 This is only if witnesses testify that he was aware that the item was in his house at the time, or that he was holding it; therefore, he clearly intended to steal it. Otherwise, we would assume he merely intended to defer payment.

10 2
 ארבעה שומרין
 צריכין כפירה במקצת
 והודאה במקצת

Clearly, we suspect he is stealing,
 yet we administer an oath?

אשתמוטי קא משתמיט

He merely seeks to buy some time,
 to track down the thief or the missing item

כגון דאתו סהדי
 ואסהידו ביה
 דההיא שעתא
 איתיה לפקדון בביתיה
 והוה ידע

או דהוה נקיט ליה בידיה
 He clearly intended to steal it

רב חסדא
 הכופר בפקדון
 פסול לעדות?

11

3.
משביעין אותו שבועה שאינה ברשותו
A guardian who refuses to swear that he was not negligent, and chooses to pay instead, must still swear that the item is not currently in his possession. Clearly, we suspect him of stealing the item, and yet we administer an oath?

The Gemara rejects this proof as well:

מורה ואמר

דמי קא יהבנא ליה

He may justify his actions by reasoning that he is not stealing, since he will pay for the item.

Although

קא עבר על לאו דלא תחמוד

The Torah explicitly prohibits taking something forcibly, even with payment,

לא תחמוד לאינשי

בלא דמי משמע להו

People often assume that the Pasuk only refers to taking something without paying.

11

3

משביעין אותו שבועה שאינה ברשותו

A guardian who refuses to swear, and chooses to pay instead, must still swear that the item is not currently in his possession

Clearly, we suspect he is stealing, yet we administer an oath?

מורה ואמר דמי קא יהבנא ליה

לא תחמוד לאינשי

בלא דמי משמע להו

?

קא עבר על לאו

דלא תחמוד

Taking something forcibly, even with payment

12

The Gemara continues into the next Daf to conclusively prove this principle from three other oaths:

1.

כופר הכל

משביעין אותו שבועת היסת

One who categorically denies a claim is obligated to swear מדרבנן. In this case, there is no basis to assume that he was merely deferring payment, and yet we allow him to swear?

12

The Gemara conclusively proves this principle from three other oaths:

1

כופר הכל משביעין אותו שבועת היסת

מדרבנן Obligated to swear

There is NO basis to assume he was merely deferring payment, yet we allow him to swear?

- 13 2.
שניהם נשבעין ונוטלין מבעל הבית
The Gemara on דף ה' cited a case of חנוני; an employer instructed his shopkeeper to pay his employee, and the shopkeeper and the employee argue whether he paid them;
The Tanna Kama maintains that they both swear and collect payment from the בעל הבית. In this case, חד מינייהו ודאי חשיד אממונא
One of them certainly intends to steal, and yet we allow them to swear?

- 13 2
שניהם נשבעין ונוטלין מבעל הבית
An employer instructed his shopkeeper to pay his employee, and the shopkeeper and the employee argue whether he paid them;

תנא קמא:

שניהם נשבעין ונוטלין מבעל הבית

In this case,

חד מינייהו ודאי חשיד אממונא
yet we allow them to swear?

- 14 3.
שלש שבועות משביעין אותו
A שומר, who claims that an item was lost or stolen due to unavoidable circumstances which exempt him from payment, must take three oaths:
שבועה שלא פשעתי בה
I was not negligent;
שבועה שלא שלחתי בה יד
I did not use it inappropriately; and
שבועה שאינה ברשותי
It is not currently in my possession;
This third oath indicates that we suspect him of stealing, and yet בית דין administers an oath?

- 14 3
שלש שבועות משביעין אותו
A שומר, who claims that an item was lost or stolen due to unavoidable circumstances which exempt him from payment, must take three oaths:

◀ לבועה לא פלעתי בה

◀ לבועה לא שלחתי בה יד

◀ לבועה לאינה ברשותי

This indicates we suspect him of stealing, yet בית דין administers an oath?

Thus, the Gemara proves conclusively לא אמרינן מיגו דחשיד אממונא חשיד אשבועתא

Thus, the Gemara proves conclusively...

לא אמרינן מיגו דחשיד אממונא חשיד אשבועתא

15 However, אב"י maintains
מיגו דחשיד אממונא חשיד אשבועתא
Therefore, if we indeed suspected him of attempting to
steal someone's טלית, we would not allow him to swear.
Rather, we allow him to swear, because
חיישינן שמא ספק מלוה יש לו עליו
We suspect that he seized the טלית as payment for a
possible outstanding debt, and
פרשי אינשי מספק שבועה
ולא פרשי מספק ממונא
Although he was willing to take money that was possibly
not his, he would not swear under such circumstances,
because
ממון איתיה בחזרה
שבועה ליתיה בחזרה
He reasons that he can always return the money, but
cannot take back the oath.

15
However,
אב"י
**מיגו דחשיד אממונא
חשיד נמי אשבועתא**
*If we indeed suspected him of
attempting to steal someone's טלית,
we would NOT allow him to swear*

we allow him to swear, because
**חיישינן שמא
ספק מלוה יש לו עליו**
*He seized the טלית as payment
for a possible outstanding debt*

**ולא פרשי
מספק ממונא**
ממון איתיה בחזרה

**פרשי אינשי
מספק שבועה**
אבוזעב איתיה בחזרה